

حسن چو امیر

کشتی نوح

پیر وک

زنجیره‌ی چیروکی گوردی
(۳)

که‌شتی نوح

محسن محمد صابر
(جو امیر)

چاپخانه‌ی "اکوادش"

به‌فدا ۱۹۷۸

سفينه نوح

قصة كردية تدور حوادتها حول الصراع بين
الخير والشر وانتصار الخير .

محسن محمد صابر

(جوامير)

پیشکەشە :

بەو ناسکانهی دنیا بی تر یقه و بر یقهی

خەندەو پیکە نینی ئەوان ، گریانە و بەس .

بەو ترش و شیرینانە ی خۆشم دەوین تا خوا

دەلی بەس .

سەرەتايەك :

وا خەرىكە كتيبخانەى كوردى رۆژ لە دواى
رۆژ دەبووژیتەووە لە ھەر باخىك گولیکى بۆ
دەچنرى .. بەلام ئەوەى گوناح و بى بەشە لەم
بەھەشتى كتيبە ... ئەو خونچە گولانەن كە بە
ھانای ئەو نە بکرینەووە لە دواى ماوہیە كدا
بەھارى ژيان بە ئادەمیزاد ببەخشن .

چیرۆك ، دەوریکى گرنكى ھەيە بۆ
چەسپاندنى خوو و رەوشتى بەرزو دابین كردنى
زۆر ئامانجى پەرور دەيى و كۆمەلایەتى ... جا
ژبەر ئەوەى قورئان پریەتى لە چیرۆكى پریەندو
عیبرەت و دەرسى بە ئەك ... وا ئەزیش بە
پشتیوانى خوا دەستم بە ئامادە كردنى چیرۆكى
ئیسلامى يەك لە دواى يەك كرد ، ئەویش ھەر لە
باوكى ھەرە گەورەى ئیمە ئادەم ھەتا پيشرەوى
مرۆقاىەتى محمد دروودى خواى لى بى ، ئەمەش
خپ لە پیناوى بە تین كردنى پەيوەندى ~~رۆژە~~ بە
خودا و بوونى بە مرۆقیكى سەر راستو

خزمهت گوزارو ههق پهروه ر .

جا ئه لعان ژماره ی (٣) ی ئه م زنجیره تان
پیشکەش ده که م که (که شتی نوح) هه و هیقیا من
ئه وه یه زارو که ئازیزه کان لیمان قایل : بن ...
ئیشالا خواش لیمان قایل ده بی و له
بنیاده می به چکه شه ی تان ده مان پاریزی و گه رده نیان
ده شکینی و ئه سکوردیان ده پسینی ، ههروه ک وای
له نه یاره کانی نوح کرد .

به نده هیوادارم ساتیکی خوش له گه ل ئه م
چیرۆ که به رنه سهرو رووش له م قاپیه بکه ن که
سهر که وتنی لی ئارایشت کراوه .
ئامانه تی خواش بن و بچنه به هه شتی

محسن جوامیر

ههولیر ؟ - ٩ - ١٩٧٧

(۱)

کۆرپەي نازدار ... چيرۆكى ئەمجارەمان
پر له گفتوئۆو هەلوئىستى سەيرە لە نيوان
بەرەي هەق و ناھەقا ... لە نيوان ئەوانەي
خواناسنو ئەوانەي کافرنو هاوئل بو خوا
دروست دە کەن ...

چيرۆكە کەي بو تي دەبيژم بریتیە لە
خەباتيكي بە پشووو دريژخايەن کە پالەوانە کەي
خواناسيكي خۆراکري سەر شانۆي ژيانەو
سەر جەلەي ژيانى بو هەق تەرخان کرد .

ئەم قارەمانەش حەزرەتي نوح پيغەمبەرە
سلاويكي گەرمي خواي لى بى ...

هەو کەش خۆت ئامادە بکەو نەختە نەختە
ژيانى ئەم پيغەمبەرە مەزنە بخويئەو وە بزانە چ
پالەوانىك بوو ... چۆنيش دژى کافرو
خوانەناسو ملحدان دەجەنگا؟ هەر وەها ئەو
ئازارو ئەشکەنجەي بە دەستى هيژى شەر ديتى

کتۆیی بووو به چ شیوه یهك بهر بهر ه کانی کردن؟
ته نجام و سهر که و تنیش بو کئی بوو؟

(۲)

تهم نه تهوهی که نوحی لی هه لکه و تبوو ، ههر
چه ندی بلیی کافرو خوانه ناس ~~مستوف~~ بوون و
هه تا کونه که پوو یان نقومی خراپه و بهد کاری
ببوون و به هیچ کلۆجی مه رحه بایان له ئیتقاتی
باش و کرده وهی باش نه ده کرد ..

به برای خۆم بلیم چیان ده کرد؟ هه لده ستان
بتیان دروست ده کرد و ناویان لی ده نان ... جا
یه کئی ناوی (وهه) بووو ، یه کئی تر ناوی
(سواع) بووو ، تهویدی ناوی (یه غوس) بووو
تهوانیتریش ناویان (یه عوق) و (نسر) بووو ...

تهوجه را ده بوون کر نۆشیان بو تهم خوایه
به قهستیلۆ کانه ده بردو ده یانگوت ههر ته مانه
خوای ئیمه نه و مخابن نیه وازیان لی بینین؟ ژ بهر
هندی ده چوونه بن گوئی ئیکدی و پسه پسیان

ده کردو په یمانسان ددها که تاماون واز له
په رستن و مل که چی کردن بو ئەم خوايانه نه هیینو
به ربه ره کانی هه ریه کیك بکهن که گه ره کیتی
له م ری و ری بازه وه ده ریان بنی ...

به لام خوای گه وره خو به ندهی خوای له
ده شتی نه دوزیته وه ... هه روه ها پیی ناخوشه
به ندهی ئەو گرفتاری ئەم کاره ساته بیرو
کو مه لایه تیه بین ... بو یه خوای دلوقان نوح
پیغه مبه ری بو ناردن ، بو ئەوهی
ده ستیان بگری و بیانه نیته سه رشه قامه
ریی ئیسلام و واز له م بر و او ئیتقاته
پیس و چه په له بین و روو له خوا بکهن و پیره وی
خوا بکهن به ده ستووری ژیان و هه ر پیره وو
ری باز یکی تر که مرؤف دروستی کرد بی راوی
بنین و سی به ردهی له مست بنین ...

(۳)

خوای مه زن ریی به نوح پیغه مبه ردا که
بکه و ته خو هه لکردن و خه بات کردن له پی ناوی

رېگه راسته کهى خوا ... نوحى قاره مانیش يهك
رکيب و وه کات را بوو ... قهت نه بلیى بترسى و .
نه بلیى تووشى دلهر او کهو هیئکه برى بى !!
چونکه ده یزانی ته گهر يه کیک خوا بکا به پشت و
په نا ههر گیز نابى له هیچ هیئیکى شه رخوازو
خوانه ناس بترسى ... ژبه ر ته وهى خوا مز گینى
داوه ته ههر يه کیک که سهر بو ته م دابنه وینى
هیچ گومانى تیدا نیه وه سهرى دىخى و دورثمنان
ریسواو مال ویران ده کا .

بویه حه زره تی نوح وه کات را بووو پى
گو تن : تهى کو مه ل و نه ته وهى من ... ووریا
بن ... ته زم که رېگه ی رو شنى خواتان بو ده ست
نیشان ده که م و خو فى خواتان ده خه مه دلی نه وهك
گرفتارى رېگه ی خوانه ناسى و ههش وه سهرى
بن .. جا ئیوهش ته نیا ته م خوا یه بپه رستن و
کر نوش بو ته و به رن و خو تان له زه برو زه نگی
خوا بپار یزن و نه که ن له به ر خاترى خاتران بچنه
سهر دینى ملحد و کافران . ئیوهش ته گهر وا بکه ن
سور بزانی خوا ایتان خوش ده بى و کو مه لیکى

بهختیاری نه و توتان بو پیک دینی که هه ر به کیک
تهمه نیکی دریژی بهختیار بهرته سه ر .. چونکه
نه و نه ته وهی دلساف و خواناس و بی غه ل و غه ش
بی خوا دهست به بالی عومری ده گری و ته مه نی
له و نه ته وه دریژتر ده کا که دلپان وه کو په لاسی
رهشی لی هاتوو وه و خوا نه ناس و به کین و
بوغزن ... بو یه هه ر دیتت خوا قری خسته نیو
نه ته وه و کومه لی خراب و رافزی و لامل ...

(٤)

که هزاره تی نوح له قسه ی خو ی بوه وه ،
سه ر کرده کانی که به قایان پی نه ده کرد و گاور
بوون ، خو یان پفداو دهستیان به گلدو فلدو
کرد :

» به ئیمه نالی ی نو چی توش مرو قیک نی
وه کو ئیمه ، ئاخر چیت له ئیمه زیاتره نه وها
خوت به هه ند ده زانی و خوت به ئاوقه لانی ئیمه

نازانی؟ ئه وهش بزانه ئه وانه ی به دوو تو
که وتوونه هه موو فه قیرو فه قاراتن و ده ست
وه که ریان پی ناکری بویه له ترسانا قایل ده بن
وخویان له ئه شتان هه لده قورتینن ... ئیوهش
وا نه بی پیاویکی هه نده زه ریفو بی پهره بن
که چاکه تان له گه ل ئیمه دا کرد بی و پیویست بی
- هه ر چ نه بی - ئیستا له شه رماندا هه قی
چاکه تان بدهینه وه . . . ئه وه ی ئیمهش بزانی
ئه وه یه ئیوه درۆمان له گه ل ده که ن . . . «

نوح پیغه مبه ریش لیان هاته وه رامو
فه رمووی : « ئه ی کۆمه ل و نه ته وه ی من کورپه
پیاوی چاک و زیخ بن ئه ز هیچ خراپیه کم پیوه
نه نووساوه و ئه زیش له لایه ن خواوه بو هه وه
نیردراوم . . . نامه و راسپارده ی خواتان
پی ده گه یه نم و ئه وه ی نایزانن بو تانی رو شن
ده که مه وه و فه رمانه به رزه کانی خواتان له مست
ده نییم . . . ئایا پیتان سه یرو عه نتیکه یه ئه گه را
یه کیك له ئیوه خوا بو ئیوه ی هه لبریری و
هه ره شه له کرده وه ناپه سنده کانتان بکاو

گله ییتان لی بکا تا خو فی خواتان بکه ویتته دل و
له دیماهیشدا خودی لیتان خوش بی ...

(۵)

به لام نه ته وهی نوح ته وه نده دل پره قو
سه رسهخت و ته قمه قو به ده عیه بوون ... بویه
ده یان هه نجه تیان ده دیتته وه ... ته مهش گشتی له
پیناوی ته وهی قورت و چورتم بخه نه پیش
خه بات و ره نجه که ی نوح ... یه که له هه نجه تانه ی
ته وان ته وه بوو ده یان کوت ته م نوحه چهنده
هه ژارو ره نجه ره و بیناز هه نه وه دوو خو ی
خستینه !!

هه لبهت هه ره ته و هه ژارو بی ده ره تانانه بوون
که ده روازه ی دلیان بو خوا کرا بوه وه ده یان زانی
ژیان ته گهر له خوا بی بهری بی مانای وایه ته نجام
ریسوا بوون و قه له نده ریه . ته م کافرانهش بویه
له موسلمانانه کانی ته و سه ره ده می پشتته
ری ببوون ، ده یان زانی ته گهر بینه ئیسلام ده بی

بینه ریژ ئەم تاقمە هەژارو خواناسانە و هیچ
جیاوازیەکیان لە گەلیاندا نەبی .

لێرەدا خوا فرمانی بە حەزرەتی نوح دا کە
بەرپەرچیان بداتەووە و بانگەوازی خوایان بـۆ
رۆن بکاتەووە و ئەم جۆرە لیکدانەووە گێرە
شیوینانەیی هەیانە پووچ بکریڤنەووە و بفرمیی :
« ئەمەیی من بە ئیووی دەگەیهنم ، لە بەرک و
باخەلی خۆم دەرنههیناوه ، بەلکو گشتی لەمەر
لخوایە و خواش بە میهر و سۆزی خۆیەووە
پێغەمبەرایەتی بە من رهوا دیووە ... بەس چیه
هەووە نەفامی و مال و سامانە ئاوا بەرچاوی
گرتوون ، کەواتە ئایا رهوا یە ئیمەش بە خورتی
بتانکەینە موسلمان ؟

ئەیی نەتەووی من ئەووش بزانی من حەوجەیی
مال و سامانی ئیووە نیمە ... ئەز کری گرتەیی
خوام و کرییی خۆم تەنیا لە خوا گەرە کە ... بۆ
خاتری ئیووی کافریش ، ئەوان هەژارو
بی دەره تانەیی بە ژەکی ئیسلام فرچک دراون
دەرناکەم و ، لە خۆمیان دوور ناخەمەووە ... ئەوان

چاق و پشتی من و شانازیان پیوه ده کهم ، چونکه
خوایان به ههق ناسیوه و سه رچیخ نه چووینه ...
بۆیه خواش له روژی قیامه تدا به ههشتیان
به نسیب ده کا ... ئیوهش وه کو من بزانی ،
نه تهوهیه کی نه فام و نه زانی و به صیاصهت
چووینه .

ئه هی نه تهوهی من ... پیم نابیژن ئه گهر من
ئه وانه ده رکهم ، کی ههیه له دهست خوام قورتار
بکا ؟ ئایا نازانی خویه کیش ههیه پشتیان
بگری ؟ » .

(٦)

ههر چه نده نوح پیغه مبه ر نسحه تی ده کردن ،
ئه وان زیاتر قالبیان گران ده بوو له سه ر
خرایی و ناپه سندی خویان سوورتر ده بوون ..
چونکه ده یانزانی ئه گهر شوین پیی فه رمانه کانی
خوا بکه ون ئه وه ئهم گه وره یی و له خۆبایی
بوونه یان نامینی و له گه ل موسلمانه کان چون

بۆيە لىي دەرك راچوون و بەررە - ي -
پييان گوت : « ئەرى دەزانی تو يە كجارت كردو
دریژەت دایی و چت لەچ نەهیشتهوہ ... ئەگەر
راست دەفەرمی !! وەرە ئەو ئازارو ئەشكە نجهی
ئیمەي پیانەوہ دەترسینی ، دەبەسەرمانی
دابارینە بزانی کتۆییه ؟ .

حەزرەتی نوح وەجواب هات : « ئازارو
ئەشكە نجه تەنیا بەدەست خوایە بە دەست من
نیە ... جا ئەگەر ئەو بیەوی بەخوا قەیسەریتان
لى دەكاته كونه مشك و پیاویش نیە رىي
لى بگری .. ئەوہش بزانی ئەگەر خوا نەپەوی بە
خوای هەرچەند نسحەتتان بکەم بەقەد تۆزقالیک
سوودی بۆ ئیوہ نابى . چونکە خوا سەبارەت
بەدەرروونی بۆگەنی ئیوہوہ دەپەوی لە ناوتان
بباو هەلتان پروقینی . هەر خواش پەرودگاری
ئىوہیو ، قەلەندەر خۆتان بچنە کوی لە ئەنجام

هەر بۆ لای ئەم دەگەرینەوه .

لە پاشدا لە بەردەم ئەم هەلوێستە ناشیرین و
بەدنامەکیە نەتەوه کە ی . . . لە بەر دەم ئەم
بێ باکی و بێ سیفەتیی ئەو گاروانە . . .
حەزرەتی نوح هەر ئەو نەدی بۆ ماوه روو
لە قاپی خوا بکاو دەرگای دلی خۆی بۆ خوا
بکاتەوه . . . بۆیە رووی لە عاسمان کردو فەرمووی :

« بەشەوو بە روژ نەتەوه کە ی خۆم بانگ
کرد ، بەلام هەرگیز بێ هوودە بوو و زیاتر لێم
ئاغی دەبوون . . . هەر کە بۆ رینگە و ریبازی تۆ
بانگم دەکردن ئەوان پەنجەیان لە گوئیان دەنا تا
گوئیان لێ نەبێ و هەر وهها بە جلو بەرگە کانیا نەوه
چاوو گوئیان دەگرت تا نەگوئیان لە قسە
بە نرخە کانم بێ و نە بشم بێن . . . روژ بە روژیش
زیاتر لەسەر خوانە ناسیان سوور دەبوون و
زیاتریش لووتیان بەرز دەبوەوه .

بە ئاشکرا بانگم کردن . . . لە پاشدا بە
ئاشکرا و نەینی . . . پیم گوتن پیاوی چاک بن و
تۆ بە بکەن ، چونکە ئەمە ی کە لیتان خوش دەبێ ،

هەر ئەمیشە بەردەوام بارانتان بۆ دەبارینی و
مال و کورپتان پى دەبەخشى تا پشتیوانیتان
بکەن و ، باغ و باخچەتان بۆ دەرهخسىنى تا دلتان
پىو بەکریتەو و ، رووبارو جوگەتان بۆ
هەلدەبەستى تا زەويتان تىر ئاو پى ... »

(۷)

لە دواى ئەوئى نوح پىغەمبەر داواى لە
نەتەوئى کەئى خۆئى کرد کە تۆبە بکەن ، هەستا بە
شىوئى کەئى تر قسەئى لە گەل کردن :

پىم بلىن ئىوئى چۆن لە خوا ناترسن ، ئەو خوائى
ئىوئى بە چەندەها قوناغ تىپەراندوئى کردوئى
بە مەرۆقە کشت و رىکوپىک و جوانە .؟ . »

لەسەر قسەئى خۆئى روئىشت و فەرموئى :

« ئايا بىر لەوئى ناکەنەوئى خوا چۆن ئەم حەوت
ئاسمانەئى سەرسەريانى دروست کردوئى مانگى

بۆ کردوون به رۆناکیهك و رۆژیش به چرایهك...
ئیوهشی له پیکهاتوه کانی عارد دروست کردوه و
له بهرهمه کانی تیرتان ده کاو بۆ ناو زگی
عاردیش ده تانگه پینتهوه تا حیساییکی به
ههقتان له گهڤا بکا... هههراخواشه که ئهم
عاردهی بۆ ئاماده کردوون تا بیخه نه بهردهستی
خۆتان و سوودی لیوه بیینن...

(۸)

به ده گمه هه بوو به قایان به قسه و نسجه تی
نوح ده کرد ، ده نا ئه وانیتتر خپ گالتیه یان
پیه کردو ده یانگوت : درۆزنه ، شیته !! به
لیدان و جوینو بهرده باران هه ره شه یان
لیده کرد ..

به لام هه زره تی نوح به و قسه و هه ره شان
تیک نه ده چووو شل و شه وی نه ده بوو ، چونکه
ئیتقاتی به خوا زۆر قایم بوو .. له بهر رۆشنایی
ئهم ئیتقاته پۆلایینه نوحی قاره مان ئه نگوستی له

چاوانان و فەرمووی :

« ئەي نەتەوہی من ئەگەر مانەوہی منتان لە
قالب گرانەو پیتان ناخۆشە پەيامی خوا بە ئیوہ
بگەيەنم ... ھەرچی دەگەن بیکەن ، چونکو پشتم
بەخوا بەستوہ ... منەتتان نەبی و پشستی ئیک
بگرن و ھاوہلەکانی خۆتان بانک بکەن و بە
ئاشکرا دوژمنایەتی من بکەن و گەق و گورم لی
بکەن ... »

ئەگەر ئیوہش نەھاتنە بەر سیبەری
بانگەوازەکەي من ... ئەوہ بزانی کە من زەرەر
ناکەم ، چونکو پیشەکی قازانجی خۆم لە خوا
وہرگرتووہو بەھیچ کلۆجیک زیانم پئی ناگا ...
منیش تیکۆشانەکەم لەمجیزەو ، خواش ئەمری
پئی کردووہمە کە ھەر بۆ ئەم مل کەچ بۆ بەندەیم
ھەر بۆ ئەم بی» .

(۹)

نەتەوہ بەدبەختەکەي نوح چەند کەسیک نەبی ،
دەنا ئەوانیدی هیچیان بەقایان بە نوح نەکردو

دوژمنداریه کی زۆریان ده کرد ... به شیئیان
له قه له م ده داو چاوو راویان لی ده کرد .. هه تا
ئه وانهی لیشیان وه پاش ده که وتن ئه وان هار ترو
که لله ره قتر و سه ره سخت تر ده بوون ...

پاش ئه م سه یین و به یینه ... نوح پیغه مبه ره
هیچی له مست نه ماو رووی له قاپی خوا کردو
فه رمووی :

« خوا یه نه ته وهی من به درۆزنم داده نیین ...
چار یکم بکه و من و برا موسلمانه کانم له ده ست
ئه م زۆرداران ه رزگار بکه ... خوا یه ئه م گاورانه
اله ناو ببه و قه یسه ریان لی بکه کونه مشک و
گه رده نیان بشکیینه ... ئه گه ر لی یان بگه ری
ئه وان ی دیکه ش له خسته ده به ن و ئه وان ی لیشیان
وه پاش ده که ون ئه وانیش رکابه رکیم له گه ل
ده که ن و به گاوریش له دایکیان ده بن ... »
خوا دو عای نوحی قبول کردو ویستی

ٲهوانه‌ی ریبازی خویان گرتوه رزگاریان بکاو
ٲهوانیتر که گاورو مسقوفن قورقوشمیان
له‌گه‌روو بکا... به‌نوحی‌شی را‌که‌یاند که به‌قسه‌و
پیلانی گاوران په‌ژمورده نه‌بی، چونکه‌ ئاوو
لافای له‌عنه‌ت ده‌زانی که قوناع له‌کوی‌یه‌و
چونیشیان ده‌خنکینی...

بویه‌ خوی‌ گه‌وره‌ که‌ ره‌می‌ کردو‌ فه‌رمانی
ده‌ر‌کرد‌ له‌ به‌ر‌ تیشکی‌ ره‌حمه‌تی‌ خوا‌ که‌ شتی‌ه‌ک
دروست‌ بکه‌ن‌ ...

ٲه‌وجه‌ ه‌زره‌تی‌ نوح‌ پشته‌ی‌ خوی‌ کرده‌وه‌و
وه‌کات‌ چوو‌ له‌ رووی‌ ٲهوانه‌ی‌ گالته‌یان‌ به‌ خوی‌و
بر‌وا‌ هی‌نه‌ره‌کان‌ ده‌کرد‌، وه‌ستاو‌ فه‌رمووی‌:
ٲه‌گه‌ر‌ ئیوه‌ گالته‌و‌ قه‌شمه‌ریتان‌ به‌من‌ ده‌کرد‌،
ٲه‌وه‌ش‌ بزانه‌ی‌ ه‌ه‌ی‌ به‌دبه‌ختینه‌ ئیمه‌ش‌ پاش
ماوه‌یه‌ک‌ گالته‌تان‌ پی‌ده‌که‌ین‌و‌ له‌ قاقای‌ پی‌که‌نین
ده‌ده‌ین‌ .. ٲه‌نجامیشتان‌ وا‌ له‌ به‌رچاوه‌، ٲه‌وجه
ده‌زانه‌ی‌ ٲه‌وه‌ی‌ خوی‌ له‌ تیغی‌ ئیسلام‌ بدا‌ چون
ده‌که‌و‌یته‌ به‌رزه‌برو‌ جه‌زره‌به‌ی‌ خوداو‌ چون

ریسو او عه برهت ده بی و چو نیش دوو چاری
ناخووشی و چه رمه سه ریه کی هه میشه یی ده بی .

(۱۰)

حه زره تی نوح له خو بو هوه و که شتی ته وار
بوو . هه روه ها و ورده و ورده ئاو له هه موو
لایه ک هه لده قولاو که م که مه خه لکی ده که وتنه
ترسو و لهرز ... هه ر له م عانه شدا خوا فه رمانی
به نوح دا که له هه ر مه خلوقاتییکی خوا نیرو
مییه ک بخاته نیو که شتی هه که بو ته وهی پشتی
لافاهه که له ناو نه چنو تو یان نه بر پیتته وه .

یه ک له کورپه کانی نوح که له ئایینی باو کی
ئاغی ببوو ، باو کی به هه سستی باو کایه تیه وه
پیی گوت : « کورپی خو م وه ره له گه ل ئیمه دا
سواری که شتی بهو له گه ل گاورو مسقوفه کان
مه بهو ته وان گورسییان کورته » ... کورپه
لاسارو لامله که به قای به قسه ی باو کی
نده کردو وای ده زانی ته وهی ده قه ومی هه ر به

ته نها له بهر گوپانی ئاوو هه وایه و چیترا نا ،
بۆیه گوتی : « بابە دەچمه سهه چیا به کی بو
بخۆم له خنکان قوتار ده بيم ... » بهس باوکی
به رپه رچی دایه وه و گوتی : « کورپه کهس له بهر
زه بری خوا خۆی راناگری ... پیاوی چاک به
به رخم ... له گه ل ئیمه وه ره » :

بۆیه خوا فه رمانی به نوح دا جگه له یه ک له
ژنه کانی که زۆر نسحه تی کردو نسحه تی
هه لنه گرتو هه روه ها له م کورپه ی که ریگه ی
گاوری هه لبرارد ، ده نا خزم و کهسانی خۆی خر
سواری که شتی بکا ...

دیسان خوا فه رمانی دا ئه وانه ی ئیتقاتیان
به بانگه وازیه که هاوردوه ، ئه وانیش له گه ل
خۆی هه لگری ...

ئه وچه خوای مه زن فه رمووی : « ده وچه
برۆن سواری که شتی بنو له کاتی رویشتی و
له کاتی له نگه ر گرتنیا ناوی خودی لی بینن ،
چونکی وه نه بی به هۆی که شتیه که وه رزگاریان
بی ، به لکو خوا پشتیوانیان ده کا ، نه وه کا

زه حمت نيه كه شتیه كەشیان نقوم بكا ...
هه میشه پیژه هه ر خوایه كه لیمان خوش ده بی و
هه ر ئەمیش به میهر و دلۆقانه ... »

ئه وچه كه شتیه كه به پری كه وت و له سه ر ئەو
ئاوه هه ر ده تگۆت فیه ته نه و ئەو عاله مه ی له
زه قزه قه نابوو ...

ئه ی كاره ساتی عاردی هه ر مه بیژه ؟ .. ئاو
له هه موو لایه كی هه لده قوو لا ... ئاسمانیش
باران و هه وره تریشقه ی گاورانی خر هه راسان
کردبوو ... نوح و کومه له موسلمانه كه ی له
خه نی خوشیاندا هه ر سوپاسی خویان ده کرد .

(۱۱)

له م هه لۆیسته دا ره حمی باو کایه تی و جه رگ
سوۆتان وای له هه زره تی نوح کرد كه له خوا
بپارێته وه ، به شكه م کوپه كه ی رزگار بكاو
فه رمووی :

« خوايه كورپى منيش هەر له كومه لى خزم و
كه سانى منه و توش به لىنت داوه كه له خزم و
كه سانى من خوش بى ... خواش ئه گهر به لىنى
دا به جى ده گه يه نى ، چونكه هەر ئه و
دادپه روه رى راسته قينه يه . »

خواش به رپه رچى نوحى داوه و فه رموى :
« له م عانه دا ئه و هيچ به خزم و كه سى تو
داناندرى ، چونكه بى باوه رپه و شوين پى
گاوران كه وتوه و ئه و كرده و هى كه كرده و يه تى
په سند نيه و توش كه شته ك نه زانى پى ناوى
خوت بينى و ببه و ئه وهش بزانه كه شه فاعه ت
بو ئه وان كه سانه يه خوا ده ناسن نه ك ئه وان هى
كه خزم و كه سن يا نزيك ترين كه سن و
باوه رپيشيان به من نه هيئاوه . »

نوح په شيمان بوه وه و گو تى : « خوايه له
ده ست ئه م جو ره داوايان هى كه تو پيشان قايل
نى هانا دىنمه بهر تو و ئه گهر ليشم خوش نه بى
ماناى وايه له تا قمه ي خه ساره تمه ندان ده بىم . »

كوردستانى عىراقدا لەنگەرى گرت و ھەق
پەروەرو خواناسەكان بەرەو عارد رايەلەيان
کردو مۆرى ناپاكيان بەرووى خوانەناس و
مسقوفان وەنا ...

x x x

ئا ئەمە بوو چىرۆكى نوح پىغەمبەر ... ئەم
نوحەى خوا دەستى بە بالى عومرىدا گرتبوو و
(۹۵.) سالى رەبەق ژياو ژيانى خۆى بۆ خوا
بەسەر برد . ئەو ھى سەئماند كە ھەر يە كىك
بۆ خوا بى ، خواش بۆ ئەو دەبى و ، ھەر
يە كىكيش بە ھەر ناويك لە پىرەوى خوا و
خواناسان بەغزى با ھەموو دنيا مولكى ئەو
بى ، رۆژىك دى ھەپروون بە ھەپروون دەبى و
ئاتارى لەسەر پاتارى نامىنى .

جگە لەمەش چىرۆكى نوح فىرە خۆراگر تىمان
دەكاو نايەلى ھەرگىز پىشتمان لە ھەق پەروەرى
سارد بىتەووە لە خەبات كردن بۆ ژيانىكى

سەر فراز شل و شهوی بین... چونکه سەر گه و تن
هەر بۆ ئەوان کەسانە یە بەرگری لە هەق
دە کەن و هیمن و لە سەر خۆن و لە ری ی هە قدا
هەست بە پەژموردەیی ناکەن . هەر و هە فیتری
ئە و هە مان دە کا کە نیشانە ی سەر راستی و
خو اناسی ئە و هە یە کە مرۆف لە هە مو و
کر دە و هە کانی خۆی بە گوئی خوا بکا ، دە نا
نە خز مایە تی پیغە مبه ران و نە لە پیاوی خو اناس و
ئایین پەروەرو شیخ وە پاش کە و تن هیچ دادیک
نادەن و پوولیک کی قەلپ ناین ... و اتا
نە کە شیی دە ی زەرد و نە مە ندیلی س پی و
نە پش دینی کە سک و نە ئالای سەر مالان و نە
چو و نە سەر مەر قە دان و نە نو شتە و نە پشی پان و
نە تە سبیحی سە دو یە ک قلی فریای کە س
نا کە ون و بە هە شت بۆ کە س نا کرن ...

نرخى (۱۲۵) فلسه

۴۰۰۰ دانه له کتیبه له چاپ دراوه
لی بونهوه له چاپ ۲۰ / ۱۱ / ۱۹۷۸

له کتیبخانهی نیشتمانی - به غدا

ژماره ۱۵۰۹ ی سالی ۱۹۷۸ دراوه تی

کەشتی نوح

فیری ئەوەمان دەکا کە نیشانەی سەر راستی و
خواناسی ئەوەیە کە مەرۆف لە هەموو
کرده وەکانی خۆی بە گویای خوا بکا ، دەنا
نەخزمایه تی پیغه مبه ران و نه له پیاوی خواناس و
ثایین په روهرو شیخ وه پاش که وتن هیچ دادیک
نادهن و پوولیکی قهلب ناینن ... واتا
نە کەشی دە ی زهردو نە مە ندیلی سسپی و
نە پشدینی کەسک و نە ئالای سەر مالان و نە
چوونە سەر مەر قەدان و نە نوشتە و نە پریشی پان و
نە تەسبیحی سەدویە کقلی فریای کەس
ناکە ون و بە هەشت بو کەس ناکرن ...

نرخى

چایخانە می "الحوادث"

بغداد ۱۹۷۸